

D R E P T U L

LEGIslaŢIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENŢA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN G. MEITANI G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ŞI DUMINECA

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an şi pe jumătate de an
la 1 Ianuarie şi 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

Controverse în materie de autentificare şi contestaŢiuni la executarea actelor de d-l Corneliu Botez.

JURISPRUDENŢA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casaŢiune SecŢiunea I:* Sava Stoica Gătitu cu Maria Pena şi alta. — *SecŢiunea III:* D. Măldărescu cu Ministerul public. — *ObservaŢiune de S. R.*

Curtea de apel din Craiova, SecŢiunea I: Aglae Vasilescu cu I. Isăsescu.

Buletinul publicaŢiunilor judiciare.

Controverse asupra competenŢei tribunalelor de primă instanŢă în raport cu a judecătorilor de ocoale în materie de autentificarea actelor şi în contestaŢiuni la executarea silită a acestor acte. În ce cazuri cărŢile de judecată şi sentinŢele pronunŢate de tribunale în aceste contestaŢiuni sunt supuse apelului.

Legea pentru autentificarea actelor din 1 Septembrie 1886, îngrădeşte competenŢa judecătorilor de ocoale, în materie de notariat, la următoarele acte: la convenŢiuni asupra bunurilor mişcătoare sau obligaŢiuni personale ce nu depăşesc 3.000 lei inclusiv, la toate actele a căror autentificare sau legalizare le e deferită prin legea lor organică sau prin o lege specială, la orice alte acte de natură personală sau mobilă, a căror valoare s'a determinat de părŢi ¹⁾, sau al căror obiect intră în căderea lor pentru a fi

1) Bine înŢeles tot până la valoarea de 3.000 lei, de oarece art. 3 al. c, care enumără aceste acte fără a le preciza valoarea nu-i decât dezvoltarea al. a şi al. b. V. asupra acestui punct «Noul codice de şedinŢă jud. de ocoale» p. 551 şi urm.

judecate în întâia sau ultima instanŢă, la procuri pentru a reprezenta şi sta în justiŢie, oricare ar fi valoarea pricinii şi la tocmelile sau contractele încheiate în târguri şi bălciuri, neatârnat de orice condiŢie de domiciliu sau reşedinŢă, în ce priveşte aceste din urmă tocmeli (art. 3).

Aceste atribuŢii concordă în parte cu competenŢa deferită judelei de ocol prin legea judecătorilor comunale şi de ocoale din 1879.

CompetinŢa acestuia crescând succesiv prin legile ulterioare din 1894, 1896 şi 1903, sfera de aplicare a legii pentru autentificarea actelor a evoluat şi ea sub raportul acelor atribuŢii de notariat ale judecătorilor de ocol care atârna de competenŢa de judecată isvorând din zisele legi, legea pentru autentificarea actelor, în termeni generali, investindu-i cu atribuŢiuni de notariat în măsura acestei competenŢe.

Deci nu se poate susŢine că, prin legile organice de mai târziu, *lărgindu-se competenŢa de judecată a judelei de ocol, atribuŢiile luate în materie de notariat au rămas aceleaşi*, adică mărginite numai la actele ce, după valoarea lor, intrau în competenŢa sa în temeiul legii din 1879, întrucât legea pentru autentificarea actelor din 1886, n'a făcut altceva decât să pună în prealabil un principiu de competenŢă şi de armonizare a dispoziŢiilor ei cu legea judecătorilor de ocoale, oricare vor fi prefacerile ce această lege ar suferi în viitor.

Art. 5 din legea pentru autentificarea actelor ex-

ceptează din competența judeului de ocol testamentele și actele translative de proprietate imobiliară sau având de obiect drepturi reale asupra mișcătoarelor, pe care le rezervă exclusiv în competența tribunalelor de județ chiar când prin valoarea obiectului lor ar fi intrat în competența judeului de ocol sau a judecătoriilor comunale ce au ființat sub imperiul legilor din 1879 și 1896.

Această excepțiune a fost abrogată însă în ce privește judecătoriile de ocoale rurale prin legea judecătoriilor de ocoale din 1908, de ale cărei efecte vom avea prilejul să ne ocupăm în acest articol.

Art. 2 din legea pentru autentificarea actelor învestește *tribunalele de județ* cu o competență generală de a legaliza și autentifica acte de orice natură și valoare și între orice persoane domiciliat sau nu în cuprinsul circumscripției lor. Tribunalele exercită această competență *concomitent* cu cea atribuită judecătoriilor de ocol și polițaiilor și comisarilor pentru unele acte (art. 7), părțile având facultatea de a se adresa fie la tribunal, fie la aceste din urmă organe, cărora, pentru înlesnirea operațiilor, li s'a dat în mod excepțional o competență mai restrânsă în materie de notariat.

Legea pentru autentificarea actelor mai dădea și în competența *primarilor rurali*, autentificarea și legalizarea câtorva acte (art. 4). Prin anul îndeplinea aceste atribuții în înșușirea sa de președinte al judecătoriilor comunale (art. 11). Prin legea judecătoriilor de pace din 1894, judecătoriile comunale fiind desființate, s'au lăsat aceste acte tot în competența sa ca organ administrativ (art. 11, al. 4). Legea judecătoriilor de ocoale din 1896, reînființând judecătoriile comunale, primarii rurali au continuat să facă acte de notariat, însă în vechea lor calitate de președinți ai judecătoriilor comunale. Această instituție suprimându-se din nou prin legea din 1908, primarii rurali *au pierdut* definitiv atribuțiile ce le defecise în materie de notariat prin legea autentificării actelor, în lipsa unui text de lege care să i le fi menținut expres. S'a crezut pe nedrept că aceste atribuții pot fi îndeplinite cu aceeași înlesnire și promptitudine pentru săteni de către judecătorul de ocol rural cu prilejul exercitării atribuțiilor lui de judecător-ambulant.

Legea cuprinde în această privință o regretabilă

lacună care ar trebui remediată, fiind numeroase cazurile când sătenii au nevoie urgentă de a li se autentifica actele enumerate de art. 4, din legea pentru autentificarea actelor²⁾.

Observăm totuși că a rămas neatinsă de legea judecătoriilor de ocoale, competența în materie de notariat deferită primarilor rurali prin unele *legi speciale* ca legea băncilor populare sătești, legea creditului agricol și legea învoelilor agricole.

* * *

Am zis că legea pentru autentificarea actelor concordă numai parțial cu legea judecătoriilor de ocoale

Sub imperiul legilor judecătoriilor de ocoale din 1879, 1894 și 1896, competența acestora în materie personală sau mobilă era limitată până la valoarea de *1.500 lei*, pe când în materie de autentificare, sau legalizare, judecătoriile de ocoale aveau competența de a autentifica sau legaliza orice acte constatând obligațiuni personale sau convențiuni asupra bunurilor mișcătoare până la valoarea de *3.000 lei inclusiv*.

Din cauza acestui desacord, sub imperiul legii judecătoriilor de ocoale din 1879, se discută chestiunea dacă judele de ocol putea judeca contestațiunile ivite cu prilejul executării unor asemenea acte autentificate de dânsul *dela 1.500—3.000 lei inclusiv*, țifără care depășea limita competenței sale litigioase.

Se decidea în genere negativ și cu drept cuvânt, pentru că judecătoriile de ocoale fiind niște instanțe excepționale, nu puteau judeca incidental pretențiuni care depășesc limita competenței lor pe cale principală³⁾.

Pentru a curma această contradicție, legiuitorul din 1894, a statuat prin art. 19, reprodus și clarificat mai târziu prin legea din 1896 (art. 68), că, judecătoriile de ocol sunt competente a rezolva toate contestațiile ivite cu prilejul actelor autentificate de dânsii, fie în virtutea legii lor organice, fie a legii pentru autentificarea actelor din 1 Septembrie 1886, fie, lămurim noi, a legilor speciale, la care se referă însăși această din urmă lege.

2) În acest sens și *St. Scriban* «Curier. judic.», 59 din 1908 și *C. Georgescu* «Universul» din 2 Septembrie, 1908. Mai vezi asupra inconvenientelor acestei lacune și cele arătate de noi în «Noul cod. jud. de ocol» pag. 537.

3) În acest sens Cas. I, 318 din 1889, B, p. 859.

În felul acesta s'a stabilit armonia necesară între aceste legi.

O nouă anomalie s'a produs însă în schimb între legea pentru autentificarea actelor și legile judecătoriilor de ocoale din 1894 și 1896, consistând în aceea că, deși prin aceste legi judecătoriile de ocol au devenit competente să judece *acțiuni imobiliare până la valoarea de 1.500 lei*, ele în temeiul art. 5 din legea pentru autentificarea actelor continuau să rămână incompetente a *autentifica acte translative de proprietate a bunurilor imobiliare până la această valoare și prin consecință să judece contestațiile ivite la executarea lor* cu toate că erau competente să judece diferendele la care dădeau naștere pe cale principală.

Legiuitorul din 1908, a curmat în parte această anomalie, atribuind judecătoriilor de ocoale rurale competența de a autentifica *orice acte de natură mobilă sau imobiliară, independent de valoarea lor*, în care ar interveni vreun locuitor din ocolul respectiv, sau care ar fi privitoare la bunuri situate în acel ocol, afară de contractele de învoeli agricole, care sunt supuse regulilor particulare prevăzute de legea învoelilor agricole ⁴⁾.

Ei mai legalizează semnăturile locuitorilor din ocol de pe *orice acte* și dau dată certă unor asemenea acte (art. 45, l. jud. ocoale ⁵⁾).

Competența judecătoriilor de ocoale *urbane* în pri-

4) Conform art. 72 din legea învoelilor agricole, contractele de învoeli agricole se autentifică de primar. Cu toate acestea, prin derogare la această regulă, în ce privește contractele de învoeli agricole care cuprind stipulații contrarii legii, dar au fost puse în lucrare, oricâteori părțile ajung la învoială prin bună înțelegere în limitele legii, *judele de ocol*, se rostește art. 52 din aceeași lege, în desacord cu art. 45 l. j. ocoale, *va confirma* noua învoială, anulând pe cea ilegală, iar dacă părțile nu cad de acord, el va hotărâ însăși condițiile învoelei conform legii.

De asemenea autentificarea contractelor agricole pentru muncitorii agricoli din raza orașului se face tot de judele de ocol.

5) Competința de a da dată certă actelor, de fapt nu e o inovație a legiuitorului din 1903 și a exercită și judecătoriile de ocoale *urbane* în baza art. 30, l. pentru autentificarea actelor, e o chestiune de a se ști numai dacă dănele au această competență până la orice valoare, iar nu numai până la valoarea de 3.000 lei, la care se ridică competența lor de a legaliza sau da formă autentică actelor. S'ar părea că o au până la orice valoare, întrucât art. 30 nu o limitează sub acest raport.

vința actelor de notariat a rămas aceeaș ca și sub imperiul legilor anterioare (art. 44).

O unitate de competență se stabilește pentru dănele prin aceea că, în materie personală și mobilă, noua lege a judecătoriilor de ocoale le dă competența de a judeca *litigiile* până la valoarea de 3000 lei, la care legea pentru autentificarea actelor fixează și competența lor pentru acte de notariat de aceeași natură.

Întinderea competenței judecătoriilor de ocoale rurale pentru actele de notariat se explică prin solicitudinea ce legiuitorul a voit să acorde locuitorilor săteni spre a nu fi nevoiți să meargă la tribunal pentru a-și autentifica actele lor de înstrăinare imobiliară, atât de frecvente la țară, iar ca un semn și mai vădit a acestei solicitudini, *art. 58 al. 8* din actuala L. J. ocoale prevede că judele de ocol va îndeplini la *primăriile respective* atribuțiile lor relative la autentificarea, legalizarea și darea de dată certă a actelor, una din așa zisele atribuții ale judecătorului ambulant⁶⁾. Se înțelege că fiind vorba numai de o simplă înlesnire pentru părți, ele se pot adresa cu actele lor și la *tribunal*, a cărui competență în această privință a rămas neștirbită⁷⁾.

6) Chestiunea, dacă judecătorul de ocol este competent a îndeplini la reședință atribuțiile de notariat și altele, chemat să îndeplinească la primăriile respective în cazurile specificate de art. 58 L. J. ocoale și *vice-versa*, dacă poate exercita cu prilejul descinderilor în comune și alte atribuții decât acele deferite prin art. 58, va forma din parte-ne obiectul unei cercetări separate, din cauza desvoltării ce comportă examinarea acestei importante chestiuni.

7) Ministerul justiției prin circulara No. 11879 din 1908 a recomandat totuși tribunalelor, din cauza inconvenientelor ce prezintă autentificarea actelor locuitorilor dela țară și mai ales acele privitoare la înstrăinări de pământuri rurale, pentru regulata ținere a registrelor proprietății înființate de art. 48 L. J. ocoale, *să o rezerve exclusiv judec. de ocoale* conf. art. 45 din aceeași lege. Mai târziu același minister prin circulara No. 12730 din 1908 a revenit asupra acestei interpretări găsiind-o prea riguroasă *la început*, spre a nu se sili locuitorii dela țară să se reîntoarcă la judecătoriile de ocol. Noi credem însă că tribunalele nici într'un caz nu pot refuza autentificarea actelor, *în lipsa unui text* în legea jud. de ocoale prin care să li se fi micșorat competența lor generală deferită prin art. 2 l. p. aut. actelor. De aceeași părere și *St. Scriban*, „Curierul judiciar“ No. 40 din 1908.

E drept că latitudinea lăsată părților de a autentifica actele în chestiune fie la tribunal, fie la judecătorul de ocol, poate da loc uneori la *fraude* din partea vânzătorului de rea credință, care în intervalul dela auten-

Era logic desigur să se acorde și judecătorilor de ocol urban competența de a autentifica acte translativ de proprietate imobiliară și alte drepturi reale, cel puțin până la limita competenței lui de jurisdicție contencioasă pe cale principală a litigiilor de această natură. Nu li s'a acordat, pentru a nu se îndepărta prea mult poate aceste instanțe de caracterul lor excepțional și pentru că pe legiuitorul din 1908 îl preocupă în prim rând interesele pecuniare ale locuitorilor săteni, iar nu și urbani.

E o chestiune delicată aceea de a se ști dacă chiar judecătoriile de ocoale rurale au o competență nelimitată în materie de notariat pentru actele formate în comunele urbane de reședință, uneori, ale acestor judecătorii, acte intervenite între locuitorii săteni sau relative la bunuri situate într'însele. Dacă ne-am uită la litera legii ar trebui să admitem soluțiunea afirmativă, pentru că art. 4 L. J. ocoale definește judecătoriile de ocoale rurale cu expresiunile: „*adică de ocoale formate din comune rurale sau din comune urbane la care sunt alipite și comune rurale*“. Pe de altă parte art. 45 din aceeași lege le dă această competență nelimitată cu termenul general de «judecătorii de ocoale rurale», ceiace ar implica și formațiunea cu comune urbane. Ne găsim înaintea unei redactări imperfecte a textului art. 45, al cărui înțeles restrictiv în acest punct reese limpede din spiritul legii și scopul care a călăuzit pe legiuitor, edictându-l. Dealtminterlea dacă ar exista vre-o îndoială în această privință, ne-o risipește însăși expunerea de motive a legii, care arată lămurit, că, prin această întindere a competenței judecătoriiilor de ocoale rurale, s'a înțeles «înlesnirea ce am voit să dăm locuitorilor dela țară».

tificarea actului de judecătorul de ocol până la transcrierea sau înscrierea lui la tribunal, ar putea să vândă sau să ipoteceze prin tribunal același imobil altei persoane. În scopul zădărnicirei încercărilor de fraudă e de datoria judecătorilor de ocol ca conf. art. 46 L. J. ocoale, pe care unii nu-l respectă îndeajuns, să trimeată imediat actele la tribunal, spre a se îndeplini neîntârziat formalitatea transcrierii sau înscrierii lor. De asemenea, în cazul când părțile cer dela tribunal autentificarea unor asemenea acte, ar fi nemerit să fie obligate a produce certifiçal dela jud. de ocol respectiv doveditor că vânzătorul este încă proprietar al nemîșcătorului prevăzut în act. Și mai nemerit încă ar fi, pentru curmarea ori cărei fraude ca, la o revizuire a legii, să se ridice prin o dispoziție formală competența tribunalelor de a mai autentifica actele supuse transcripțiunei sau înscripțiunei, care intră în prevederile art. 45 L. J. ocoale.

Ministerul de justiție, prin circulara explicativă No. 11023 din 1908 emite părerea intermediară că numai când judecătoria rurală își are reședința într'o comună urbană unde nu se află și sediul tribunalului, judecătorul ar avea pentru comuna urbană deplina competență a judeului de ocol rural pentru autentificarea actelor date în competența judecătorilor rurali. După noi, nu pot fi decât două soluțiuni. Ori se dă textului art. 45 L. J. ocoale întreaga aplicare pe care o comportă termenii săi generali și în acest caz trebuie să admitem că judecătoriile de ocoale rurale, toate fără deosebire, sunt competente de a autentifica orice acte în care ar interveni un locuitor sătean, sau ar fi privitoare la bunuri situate în ocol, fie și în comuna urbană, chiar dacă ar fi sediul tribunalului, ori îi păstrăm interpretarea restrictivă ce rezultă din mobilul care a condus pe legiuitor când a lărgit competența judeului de ocol rural pentru actele de notariat, care e de a acorda o înlesnire numai locuitorilor săteni, iar în acest caz trebuie să decidem că lărgirea de competență se aplică numai la actele din comunele rurale alipite celor urbane, când aceste din urmă ar intra în formațiunea ocolului rural.

Această interpretare concordă și cu dispoziția art. 58 al. 9 L. J. ocoale care prevede că autentificarea și legalizarea actelor se va face de judele de ocol rural la primăriile comunelor respective, ceiace denotă încă că lărgirea competenței, în intenția legiuitorului, se aplică numai la actele locuitorilor săteni și la bunurile lor situate în ocol.

(Va urma),

Corneliu Botez

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 25 Iunie 1914

Președința d-lui B. Bossy, consilier

Sava Stoica Gătitu cu Maria Pena și alta

TRIBUNAL. — COMPUNERE. — JUDECĂTOR DE INSTRUȚIE. — ART. 7, 8 ȘI 14. L. ORG. JUDEC.

Judecătorul de instrucție care face parte din tribunal, poate, potrivit art. 14 din legea de organizare judecătorească, în caz de necesitate, să

ia parte la lucrările tribunalului și să prezideze când este cel mai vechiu dintre membrii cari compun tribunalul, fără ca această necesitate să fie anume constatată în corpul sentinței, de oarec menționatul articol nu cere această formalitate, iar necesitatea chemării judecătorului de instrucțiune a completă tribunalul este presupusă fără altă formalitate.

No. 376.— Respins recursul făcut de Sava Stoica Gătitu și soțul contra sentinții No. 472 din 1911, în proces cu Maria Pena și alta.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Al. Dobriceanu.

S'au ascultat d-l avocat Jecu pentru recurent, în desvoltarea motivelor de casare, iar d-l avocat Popescu, pentru intimat în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Rea și ilegală constituire a tribunalului care judecând pricina în apel, urma să fie compus din complexul său; or, din chiar frontispiciul sentinții atacată cu recurs se constată că s'a constituit și a fost prezidat de judele instructor, care neavând delegație a vițiat astfel constituirea sa, care interesând ordinea publică legală, nu se poate acoperi prin tăcerea părților; mai mult chiar, se poate propune direct înaintea instanței de casare. Cu chipul acesta s'a nesocotit și violat art. 17 din noua lege de organizare judecătorească pusă în aplicare în anul 1909».

Având în vedere sentința supusă recursului prin care s'a efectuat partajul între comoștenitori, asupra averii succesoriale rămasă pe urma defunctului Petre Ilie Armașu;

Având în vedere că, din sentința atacată se constată că complexul tribunalului care a judecat, a fost compus din judecătorul de instrucție ca președinte și un membru, judecătorul de ședință, ai aceiuași tribunalul, fără a se arăta în corpul sentinței, sau prin vr'un deosebit proces-verbal aflat la dosar, pentru ce tribunalul a fost compus astfel;

Considerând că, prin art. 17 din legea organizării judecătorești, de a cărui violare se plânge recurentul, se prevede sub pedeapsă de nulitate a sentinții, redactarea unui proces-verbal și menționarea în sentință, numai în cazul când un tribunal neputându-se completa cu membrii săi, se chiamă spre completa un judecător de ocol sau un avocat; că, însă, neîndeplinirea acestei formalități sub sancțiunea nulității sentinții, legea nu o cere și atunci când

în complexul de judecată intră, ca în speță, judecătorul de instrucție a tribunalului, care, după art. 7 și 8 din legea organizării judecătorești face parte din tribunal și poate, potrivit art. 14 aceiași lege în caz de necesitate să ia parte la lucrările tribunalului și să prezideze când este cel mai vechi dintre membrii cari compun tribunalul;

Considerând că acest articol nu cere ca necesitatea de a completa tribunalul cu judecătorul de instrucție să fie anume constatată în corpul sentinței și sub pedeapsă de nulitate; că, prin urmare, atunci când acest magistrat ia parte la judecată, necesitatea chemării lui a completa tribunalul este presupusă fără altă constatare;

Că, așa fiind, tribunalul care a judecat, a fost legal constituit cu judecătorul de instrucție, fără ca pentru aceasta să fie nevoie de dresarea unui proces-verbal care să constate necesitatea de a se compune astfel tribunalul sau de vr'o delegațiune specială pe care legea nu o cere;

Că deci, motivul nefiind fondat, urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 19 Mai 1914

Președintele d-lui I. Cerkez, consilier

D. Măldărescu cu Ministerul public

FURT. — TĂERE DE LEMNE PE SUB ASCUNS. — LUCRU COMUN. — COPROPRIETAR. — ART. 306 C. PEN.

Tăerea pe subascuns de lemne dintr'un loc care aparține la mai mulți, de către unul din coproprietari, este un furt, fiindcă coproprietarul își însușește lucrul altuia în măsura în care lucrul aparține celorlalți coproprietari.

No. 1362. — Respins recursul făcut de D. Măldărescu, în contra sentinței tribunalului Gorj, secțiunea I, No. 462 din 1914.

S'a ascultat d-l procuror-general în concluziuni, în lipsa recurentului.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Pentru prima oară am cerut proba cu martori, pentru a dovedi că sunt devălmaș cu pădurea reclamantului, și nu există lemne despărțitoare între proprietăți și că lemnele ce se presupune că le-am furat ar cădea pe

proprietatea mea, astfel că tribunalul a violat legea respingându-mi proba cu martori, respingându mi dreptul de apărare».

Având în vedere sentința supusă recursului;

Considerând că, pentru a respinge proba cu martori invocată de recurent, spre a dovedi că este coproprietar în indiviziune asupra locului din care a tăiat și luat lemne, tribunalul constată și motivează că proba cerută era inutilă, întru cât din elementele de probațiune aflate la dosar și-a format convingerea, atât asupra existenței faptului de furt cât și asupra culpabilității recurentului;

Considerând că proba cerută nu era nici concludentă în cauză, deoarece tăierea pe sub ascuns de lemne dintr'un loc care aparține la mai mulți proprietari, este un furt, fiindcă coproprietarul își însușește lucrul altuia în măsura în care lucrul aparține celorlalți coproprietari;

Că, prin urmare, motivul de casare are a fi respins ca neîntemeiat;

Pentru aceste motive, respinge.

Observație.—Decizia Curței de casație, ce publicăm astăzi, este conformă cu doctrina și cu jurisprudența. Este, în adevăr, de obște recunoscut că sustragerea frauduloasă a lucrului comun, comisă de către un comunist, constituie un furt. Vezi în acest sens, Cas. fr. Sirey, 49. 1. 671; Garraud, *Tr. théorique et pratique du droit pénal français*, V, 2098, p. 404 (ed. a 2-a); D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, partea II, p. 29,30 (ed. a 2-a); tom. IX, p. 540; tom. X, p. 72, etc.

S. R.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA

SECȚIUNEA I

Audiența dela 30 Ianuarie 1913

Președința d-lui I. Urdăreanu, consilier

Aglae Vasilescu cu I. Isăcescu

EXECUȚIUNE SILITĂ. — VÂNZARE. — LICITAȚIUNE PUBLICĂ. — EVICȚIUNE. — ACTIUNE ÎN REVENDICARE. — ART. 568 PR. CIV. VÂNZARE. — DETERMINAREA OBIECTULUI VÂNDUT. — LIMITA. — CONTINUT.

EXECUȚIUNE SILITĂ. — VÂNZARE. — DETERMINAREA OBIECTULUI VÂNDUT. — ART. 566 ȘI URM. C. PR. CIV.

APEL. — CAUZĂ. — FAPTE NOUI. — INVOCAREA LOR ÎN APEL. — ART. 327 PR. CIV.

1° Proprietarul unui imobil din care a fost expropriat printr'o vânzare silită are drept ca și

terțiile persoane să exercite acțiunea în revendicare conform art. 568 pr. civ., indiferent dacă adjudecatarul a fost sau nu pus în posesia acei imobil, întrucât legea nu face nici o restricțiune în această privință.

2° În vânzările de bună voe a lucrurilor imobiliare individualizarea obiectului vândut are loc prin determinarea limitelor în contract, astfel că arătarea întinderii este prevăzută numai ca accesoriu spre a servi la adaosul sau diminuarea prețului, în cazul când lucrul ar fi mai mare sau mai mic în întindere decât porțiunile prevăzute de lege în materie de vânzare.

3° În vânzările silite prin licitațiune publică toate actele și formele vânzării fiind făcute de către justiție pentru debitorul a cărui avere se vinde, determinarea obiectului vândut urmează a fi făcută după actele încheiate de instanța de urmărire pe baza cărora s'au prezentat concurenții și au licitat.

4° Cu toate că în apel nu se poate schimba cauza pricinii, faptele și argumentele pe care se întemeiază acțiunea pot fi însă modificate pentru a putea sprijini cererea formulată înaintea primei instanțe.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut în termen de d-na Aglaia Vasilescu, prin petițiunea înregistrată la No. 643 din 22 Ianuarie 1911, contra sentinței civile a tribunalului Mehedinți, secția I, No. 434 din 1910, prin care i s'a respins ca nefondată acțiunea făcută contra intimatului Ioan Isăcescu, pentru revendicarea a 150 pogoane pământ din moșia Isvorelu, redusă în urmă la 99 pogoane, proprietatea sa dotată, pe care intimatul le deține fără vreun drept, fiindcă prin ordonanța de adjudecare în puterea căreia a devenit proprietar pe moșia sa dotată arătată mai sus, nu i s'a putut vinde decât 300 pogoane aproximativ, sau a-i plăti 50.000 lei, valoarea acestui pământ,

Având în vedere susținerile părților orale cât și prin concluziunile scrise, precum și actele prezentate, din care rezultă în fapt următoarele:

Apelanta fiind femeie măritată și având constituită ca dotă o parte din moșia Isvorelu, județul Mehedintți, cere și este autorizată de tribunalul Ilfov, prin încheerea No. 6769 din 29 August 1898, să se împrumute pentru căutarea sănătăței cu 8.000 lei, în contul acestei moșii, împrumut pe care-l realizează dela d-na Elisabeta Mihăescu, căruia 'i ipotecează această moșie, fără să 'i arate întinderea, însă indică în actul de ipotecă vecinătățile și proveniența, declarând apelanta că moșia o are în patrimoniul său, pe temeiul unui act de împărțeală intervenit între dânsa și ceilalți moștenitori ai părintelui său.

Nepălând suma împrumutată la termenul convenit se urmărește și este expropriată din acest imobil, trecând în stăpânirea intimatului pe temeiul ordonanței de adjudecare a tribunalului Ilfov, secția de notariat, No. 2698 din 13 Iulie 1904, iar din actele de urmărire adică afișele și publicațiunile vânzării, procesul-verbal de situațiunea imobilului și cel de punere în posesie, rezultă că moșia pusă în vânzare este arătată ca având întinderea de 300 pogoane aproximativ în limitele determinate prin actul de ipotecă;

Având în vedere că apelanta pretinde că de vreme ce prin afișe și publicațiunile de vânzare s'a prevăzut că se vinde 300 pogoane aproximativ, atât cât se specifică și prin procesul-verbal de situațiunea imobilului, numai atât s'a putut vinde, fiindcă concurenții, între care a fost și intimatul, pe baza lor a venit la licitație și a concurat; prin urmare, prisosul peste aceste 300 pogoane, intimatul 'l deține fără cauză; iar intimatul opune că a cumpărat un corp cert și bine determinat prin vecinătățile lui, care corespund cu actul de ipotecă și actul de împărțeală, prin urmare, toată moșia apelantei; că în tot cazul, nu ar putea avea dreptul apelanta decât la o acțiune pentru complinire de preț la care a renunțat, fiindcă nu mai este în termen a o exercita;

Considerând că proprietarul unui imobil din care este expropriat printr'o vânzare silită, este în drept ca și terțele persoane, conform art. 568 pr. civ., să exercite în termen de cinci ani acțiunea în revendicare, pentru imobilele ce se crede proprietar; că, din termenii generali ai acestui articol rezultă că nu se poate face nici o restricțiune, limitându-se acest drept numai la cazurile când adjudecarii s'ar fi pus în posesia ațui imobil sau încălcarea altui imobil

așa precum hotărăște tribunalul, fiindcă o asemenea restricțiune nu este întemeiată pe nici o dispozițiune a legii;

Că prin urmare, apelanta având dreptul în termenul prevăzut de acest articol, arătat mai sus, ca să exercite acțiunea în revendicare făcută la prima instanță, urmează a se stabili, dacă acele 98 pogoane de pământ ce revendică, au rămas în proprietatea sa, ori s'au vândut intimatului Ioan Isăcescu, prin ordonanța de adjudecare arătată mai sus;

Considerând că, în vânzările de bună voe a lucrurilor imobiliare acordul de voință al părților contractante este presumpț că nu are loc, până ce vânzătorul nu cunoaște lucrul vândut, individualizat fie numai prin limitele determinate în contract, sau că pe lângă aceste limite se determină și întinderea lui; că, prin urmare, când individualizarea are loc în chipul acesta, în caz de contestațiune, este neîndoios că se va avea în vedere limitele în care s'a determinat lucrul vândut, fiindcă conținutul lui nu este prevăzut în contract decât în mod accesoriu, spre a servi la adaosul sau diminuarea prețului, în cazul când lucrul ar fi mai mare sau mai mic în întindere decât proporțiile prevăzute de lege în materie de vânzări;

Considerând însă că atunci când o vânzare se face silit prin licitațiune publică, aceste reguli dela vânzările voluntare nu pot fi aplicabile în mod absolut, fiindcă o vânzare silită deși jurisprudența admite că este presupusă făcută de debitorul urmărit prin intermediul justiției, cu toate acestea, nu poate fi îndoială, că un asemenea debitor are un rol cu totul pasiv, prin urmare toate formele și actele vânzării sunt făcute de justiție pentru dânsul, așa că pentru determinarea obiectului vândut, trebuie a se avea în vedere diferitele aceste acte făcute de instanța de urmărire pe baza cărora s'au prezintat concurenții și au licitat;

Considerând că, atât prin afișele și publicațiunile acestei vânzări cât și din procesul-verbal de situațiunea imobilului, în care se descrie amănunțit starea lui, se prevede că se vinde 300 pogoane aproximativ proprietatea apelantei;

Că, la o licitație publică făcută la un alt tribunal de cât cel al situațiunei imobilului, concurenții când s'au prezentat la licitațiune ca să concureze, nu au putut avea în vedere de cât întinderea moșiei ce se vindea, iar nu vecinătățile ei, pe care era posibil a nu le cunoaște, prin urmare prețul oferit a fost numai pentru această întindere, iar nu pentru întreaga moșie, și când s'a vândut 300 pogoane a-

proximativ, se înțelege că întinderea putea fi mai mică de această sumă într-o măsură oare-care, însă nu putea să treacă peste numărul de 300 cât se prevedea ca maximum.

Că, însuși intimatul a înțeles că cumpără numai 300 pogoane, este faptul că pe această întindere a fost pus în posesiune, fără să facă veri-o obiecțiune;

Că, nu se poate trage nici o prezumpție în favoarea intimatului, din faptul ce alegă că însuși apelanta cu ocaziunea vânzării, ar fi cerut nulitatea a fiptelor fiind că se prevede o întindere mai mică de cât cea ipotecată, fiind-că din examinarea ordonanței de adjudecare se vede că această opunere a făcut-o apelanta la prima adjudecare a imobilului făcută asupra intimatului, însă această ordonanță a fost casată în urma recursului făcut de dânsa, și la vânzarea din urmă în virtutea căreia a devenit proprietar intimatul nu se vede să se mai fi ridicat acest incident; că, în tot cazul, averea fiind dotală, o asemenea recunoaștere chiar dacă s'ar fi făcut nu poate avea nici-o influență asupra determinării întinderi de pământ vândut;

Considerând că, din faptul că aceste 300 pogoane vândute, sunt arătate atât în afiptele vânzării cât și în procesul-verbal de situațiune cu limitele și vecinătățile întregii moșii Isvorelu, nu se poate trage presupțiunea invocată de intimat că a cumpărat întreaga moșie, ca un corp fix și bine determinat, fiindcă arătările vecinătăților au servit concurenților ca să le indice în ce loc se află acele 300 pogoane, iar aceea ce a determinat pe adjudecator a oferi suma de lei 46.000, a fost numărul pogoanelor care se vindea;

Considerând că, ținându-se seamă că averea apelantei a fost dotală, interpretarea actelor și formelor vânzării trebuie făcute cu toată rigoarea; or, fiind dovedit că tribunalul care a autorizat pe apelantă a se împrumută pentru căutarea sănătății cu 8000 lei, nu spune altceva în autorizare decât, că acest împrumut să se facă în contul moșiei sale, fără să determine dacă înțelege a o autoriza să ipoteceze întreagă sau numai parte din acest imobil, în asemenea condițiuni actul ipotekar nu se poate invoca spre a se deduce că s'a pus în vânzare întreaga moșie, fiindcă este, în contradicere cu toate actele de urmărire, și cu însăși ordonanța de adjudecare în care nu se determină precis ce se vinde.

Considerând că dacă în apel nu se poate schimba cauza pricinii, invocându-se nulitatea actului ipotekar, ceea ce a făcut apelanta, faptele însă și argumentele deduse din examinarea acestei autorizațiuni se pot invoca spre a sprijini cererea apelantei făcută la prima instanță, și cari formează, împreună cu considerațiunile arătate mai sus, pe deplin convingerea

Curții că s'a vândut și intimatul a înțeles să cumpere numai 300 pogoane, pentru suma de 46.000 lei, cât a oferit ca preț al vânzării și pe cât a fost pus în posesie și de oarece recunoaște prin interogatoriul său că peste această întindere are în proprietate și stăpânirea sa mai mult 80 pogoane, această întindere de teren o deține fără cauză și urmează a o lăsa apelantei, iar determinarea și locul unde urmează a stăpâni apelanta rămâne a se face în urmă printr-o acțiune de eșire din indiviziune. Că așa fiind, apelul se privește ca fondat și urmează a se admite.

Considerând ca apelanta a cerut cheltueli de judecată și fiindcă dânsa a făcut cheltueli cu taxele apelului și plată de onorarii la avocați, Curtea în aprecierea sa, fixează aceste cheltueli la suma de două sute lei și urmează a obliga pe intimat ca să-i plătească această sumă, plus taxele de executare.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. Radian, admite apelul, etc.

Semnați: I. Urdărianu, Al. Radian, M. Paraschivescu

BULETINUL PUBLICAȚIUNILOR JUDICIARE

Tribunalul Județului Ilfov, secția II com.

1914, Octombrie

Ordonanța No. 5345

Având în vedere petiția înreg. la No. 10.084 din 1914, prin care E. Donescu, din partea primei societăți române pentru fabricarea de hârtie «Letea», cere a se face formalitățile arătate de lege cu privire la pierderea unei cambii.

Având în vedere că conform art. 355 c. com., proprietarul unei cambii pierdute sau sustrase poate cere anularea ei la tribunalul locului plăței dacă va dovedi atât perdeea cât și proprietatea cambii.

Având în vedere că petiționarul astăzi înaintea noastră declară că a pierdut una cambie emisă la 11 August 1914 de prima societate pentru fabricarea de hârtie «Letea» în ordinul Adolphe Münz et L. B. Weissenberg Viena, Russdorferstrasse No. 77 III, Stork 12, cu scadența la 7 Octombrie 1914, în valoare de 4673 lei 25 bani.

Având în vedere că proprietatea cambiei a dovedit-o cu o scrisoare, datată din 13/9/1914 semnată.

Pentru aceste motive, ordonăm ca oricine posedă una cambie, emisă la 11 August 1914 de Prima societate pentru fabricarea de hârtie «Letea» în ordinul Adolphe Münz et E. B. Weissenberg Viena, Russdorferstrasse No. 77 III, Stork 12, cu scadența la 7 Octombrie 1914, în valoare de lei 4673 bani 25 să o prezinte până în termen de 40 zile, la grefa tribunalului comercial, Secția II, înștiințând că în lipsă de înfățișare ea se va declara nulă și fără valoare.

Prezenta ordonanță se va publica în «Monitorul Oficial» și în ziarul «Dreptul», și se va afișa la ușa tribuualului, la Bursă și la primăria Capitalei.

Președinte. T. Magheru.

Grefier, V. Theodorescu-Țincu